

Radiologické minimum

Radiologie

Zobrazovací metoda doplňující vyšetření v
zubním lékařství

Radiologie

Princip

Rtg záření prochází různými materiály a je různou měrou absorbováno.

Absorbce způsobuje

– zobrazení různých struktur na filmu
(speciálními uspenze bromidu stříbrného))

nebo

- Zobrazení na obrazovce počítače (sensor
– polovodič)

Radiologie

- Rentgenka

Napětí mezi katodou a anodou

Katoda se zahřívá – emise elektronů –

Proud elektronů směřuje k anodě – náraz – teplo a vzniká rtg záření

Vlnová délka – $0,3 - 0,5 \times 10^{-10} \text{ m}$

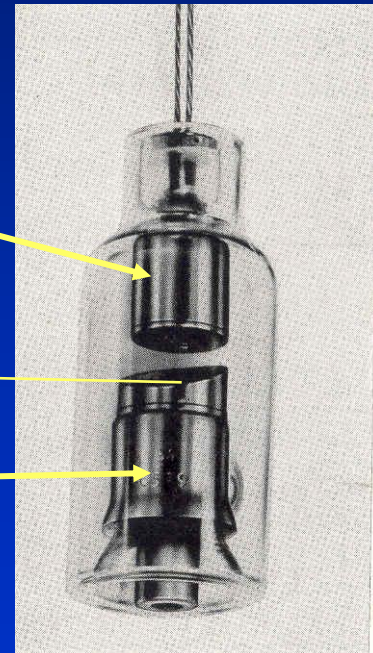

Roentgen tube X ray tube

Katoda
wolfram
(tungsten) wolframové vlákno
(rozžhaveno do běla)

Fokus anody, z wolframu

Anoda

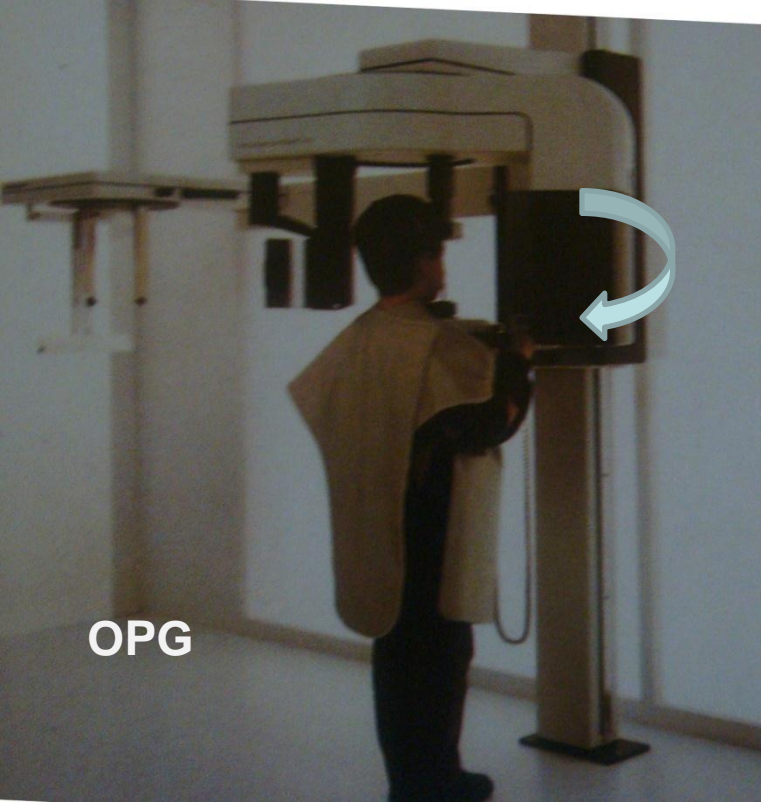

Rtg snímek je monochromatický – černobílý
Světlé oblasti – kontrastní, zastínění, radioopacita
Tmavé oblasti - projasnění, radiolucence –

Extraorální a intraorální rentgenologie

- Extraorální
- Film je umístěn mimo dutinu ústní
- OPG (orthopantomogram)
- Telerentgenogram
- Snímek lebky zadopřední
- Snímek lebky zadopřední poloaxiální
- Boční snímek lebky (temporomandibulární kloub, úhel mandibuly)
- CT (computer tomography)

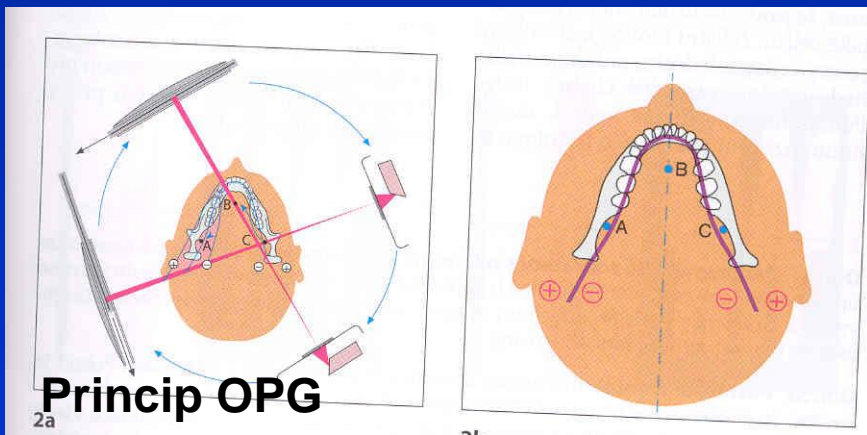
OPG

Zadopřední snímek
lebky

Boční snímek lebky

Princip OPG

Zadopřední snímek
lebky - poloaxiální

pohled zpredu

pohled z boku

dutiny čelní

dutina čelní

očníce

okraj očníce

infraorbitale

čluněčkové kosti

čluněčková dutina

čluněčková kosti

čluněčková kosti

čluněčková kosti

čluněčková kosti

čluněčková kosti

čluněčková kosti

čluněčková kosti

čluněčková kosti

čluněčková kosti

čluněčková kosti

čluněčková kosti

čluněčková kosti

čluněčková kosti

nosní kůstka

dutiny kosti
čichové

čluněčková kosti

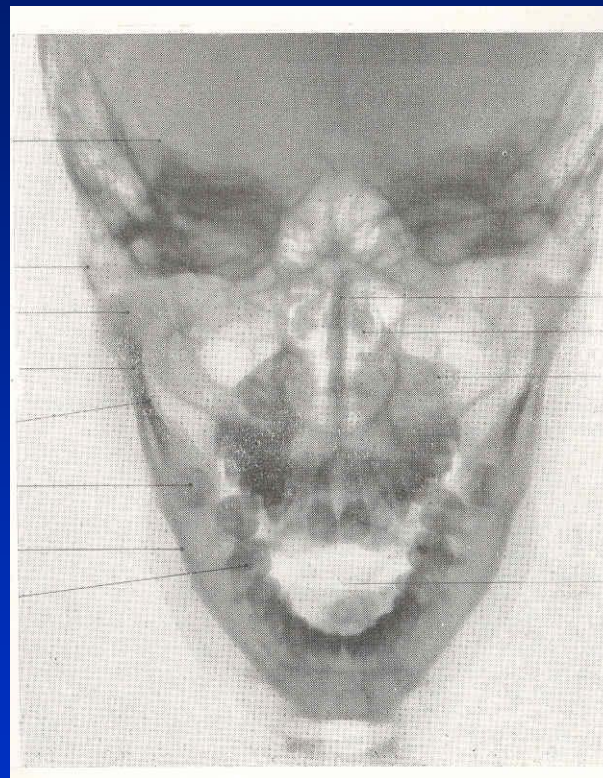
velké řezáky

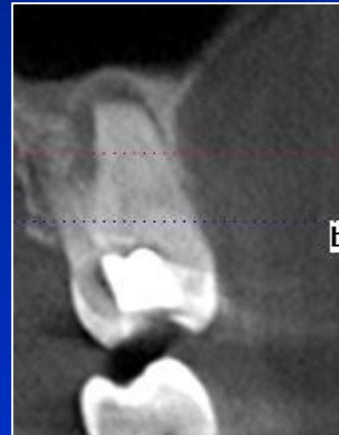
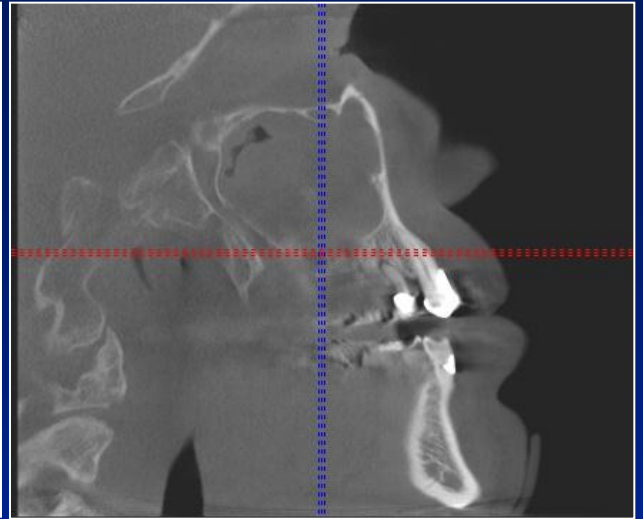
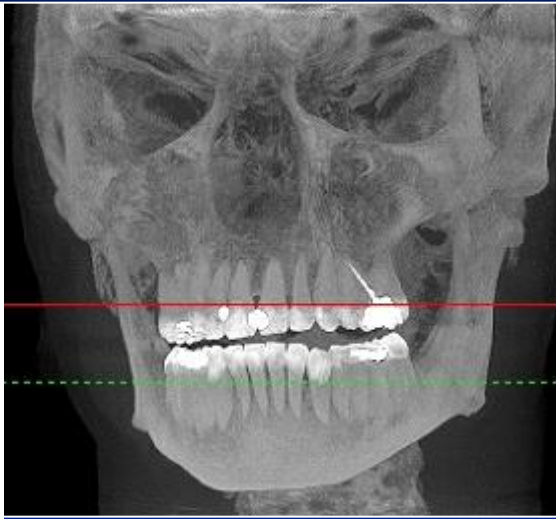
čluněčková kosti

dolní řezáky

dolní čelist

dens
epistrophei

CT – computer tomography

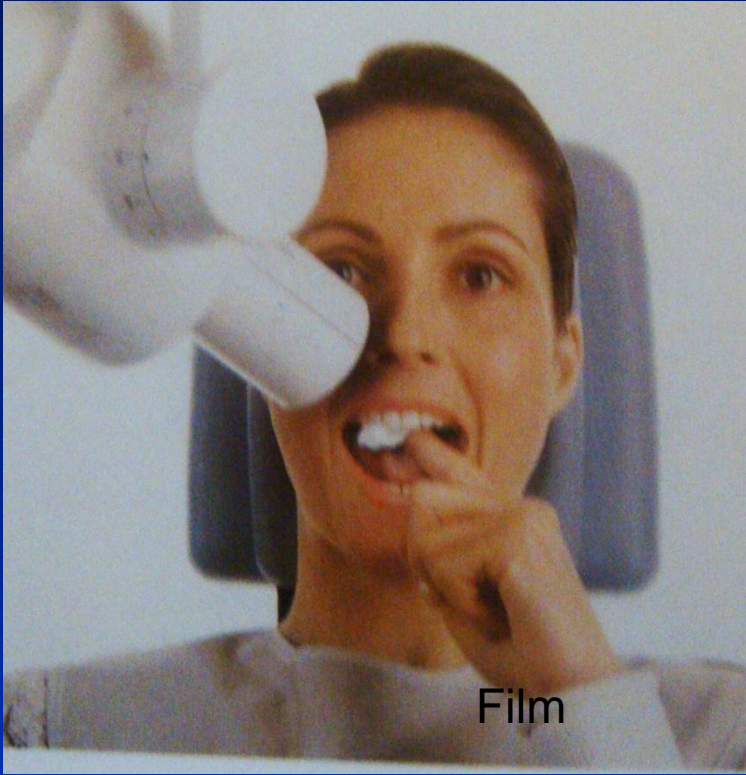
Extraorální a intraorální radiologie

Intraorální– film je umístěn v ústech

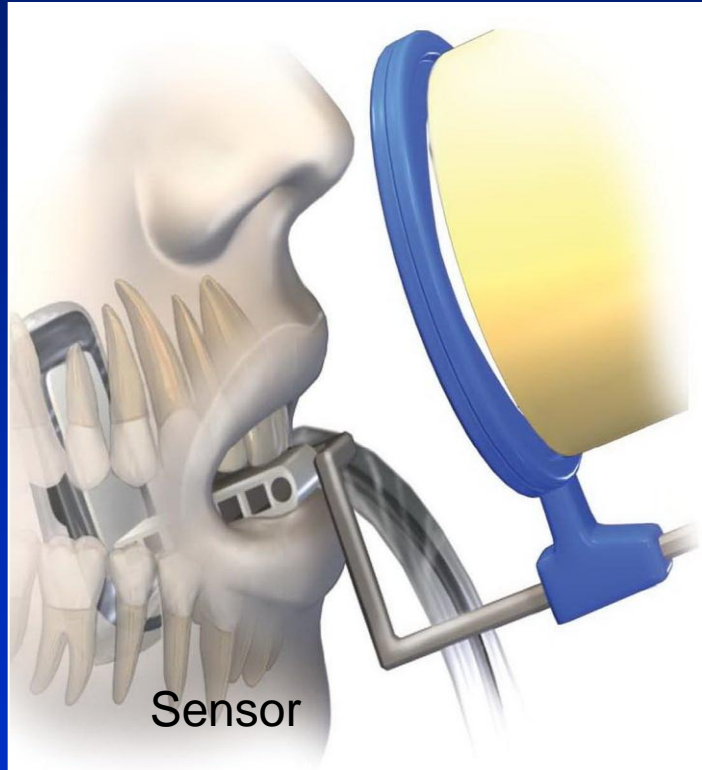
Speciální rtg přístroj pro intraorální snímkování

- Teeth
- Alveolar bone
- Periodontal space
- Fillings
- Caries
- Impacted teeth
- Level of endodontic treatment

Film

Sensor

Zastavení tubusu

- V rovině vertikální
- V rovině horizontální

V rovině vertikální

Vertikální zastavení správné

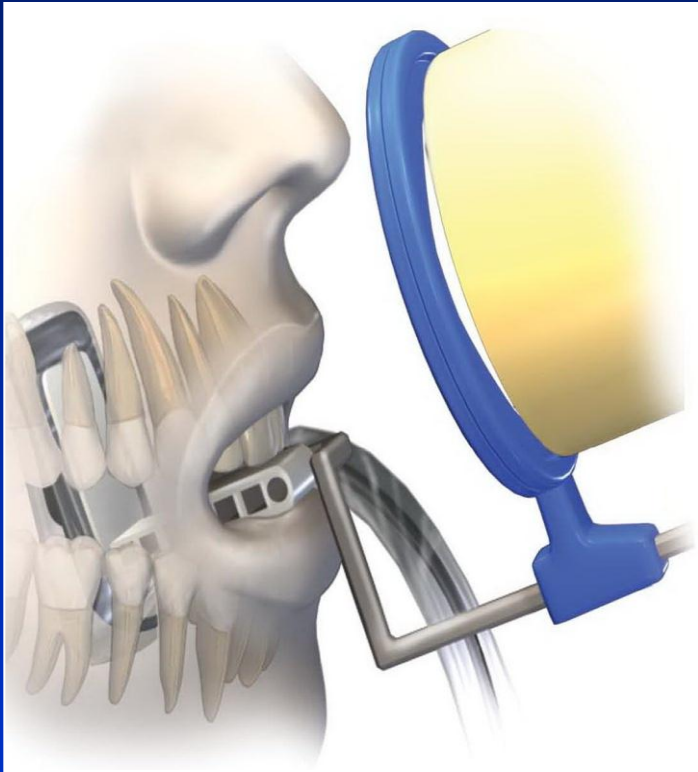
*Velikost obrázku odpovídá skutečnosti –
Snímek je
ISOMETRICKÝ*

Vertikální zastavení nesprávné

*the picture of the tooth is smaller– hypometric
or
the picture of the tooth is bigger than the tooth - hypermetric*

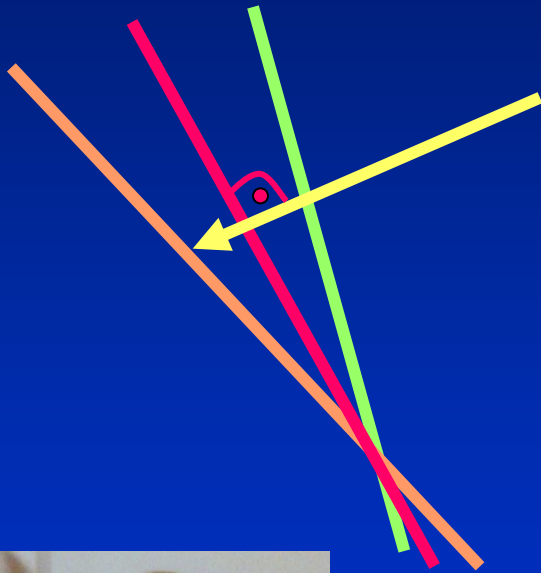

Paralelní snímkováč technika

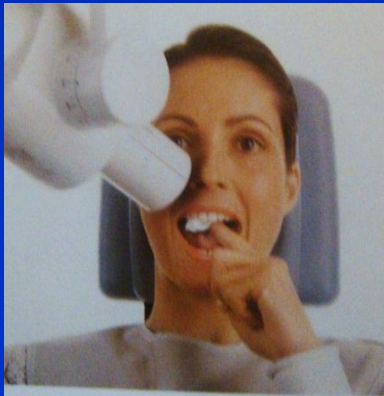
*Film nebo sensor je umístěn paralelně
Paralelně s dlouhou osou zubu
Rtg paprsek (centrální paprsek jde
kolmo na rovinu filmu a rovinu osy
zubu)*

Metoda půleného úhlu někdy není možné paralelní umístění

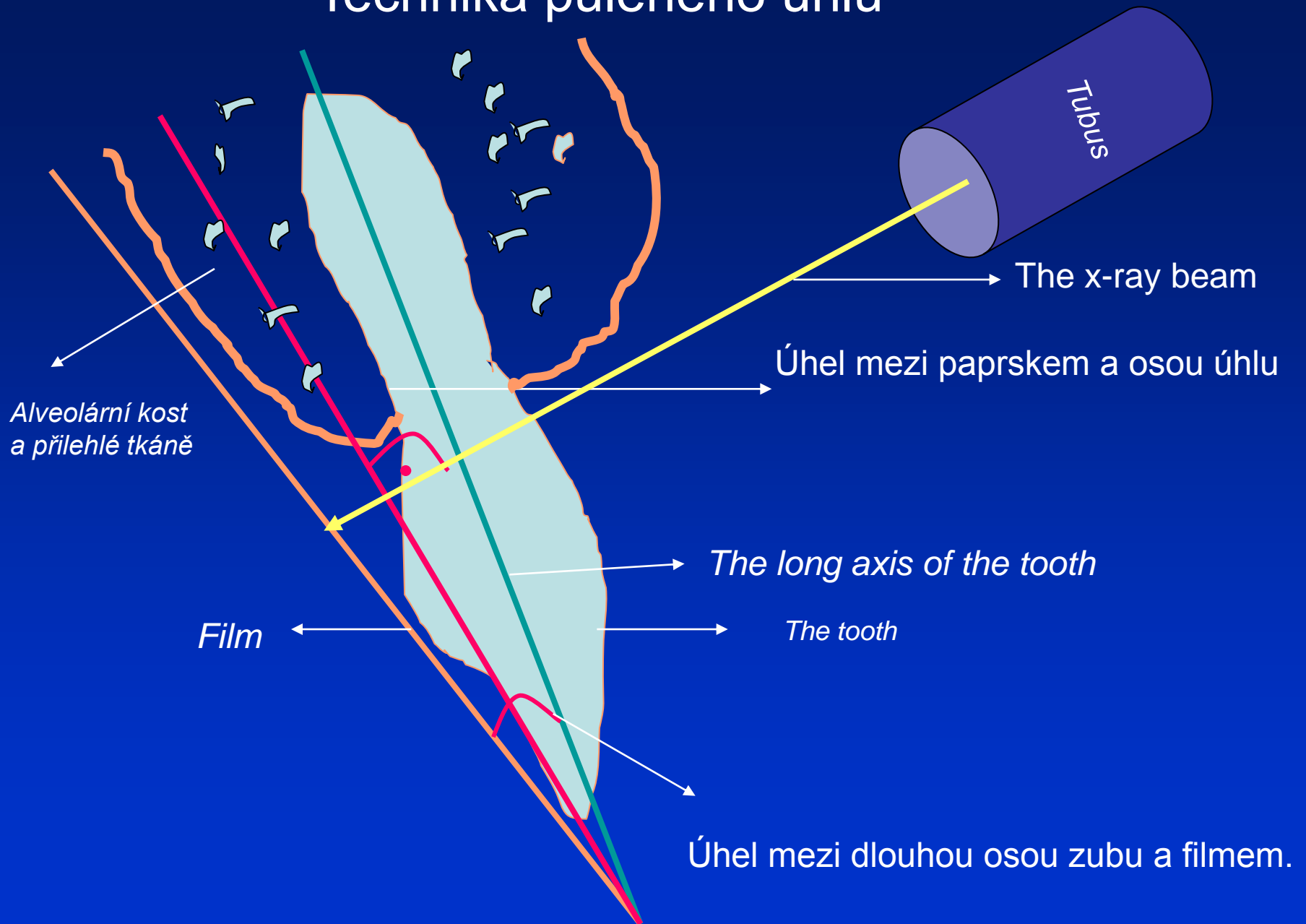

Mezi osou zubu a osou filmu je úhel.

Centrální paprsek směřuje v pravém úhlu k rovině půlící tento úhel.

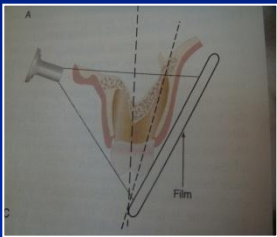
Technika půleného úhlu

Hypometrický and hypermetrický obraz

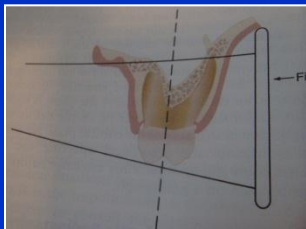
Hypometrický snímek – obraz je menší

Centrální paprsek jde kolmo na zub

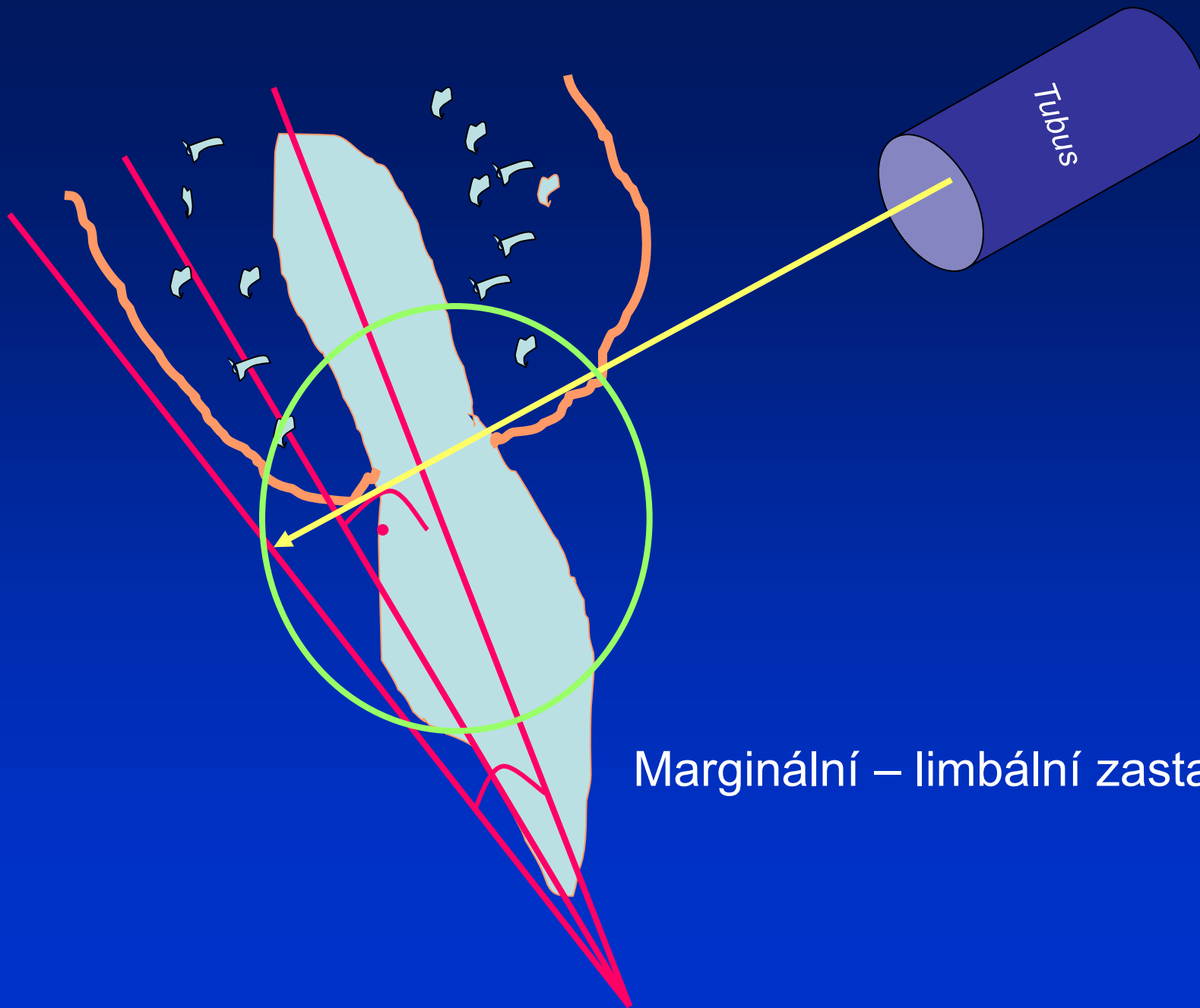
Hypermetrický obrázek - obraz zubu je větší

– centrální paprsek jde kolmo na film.

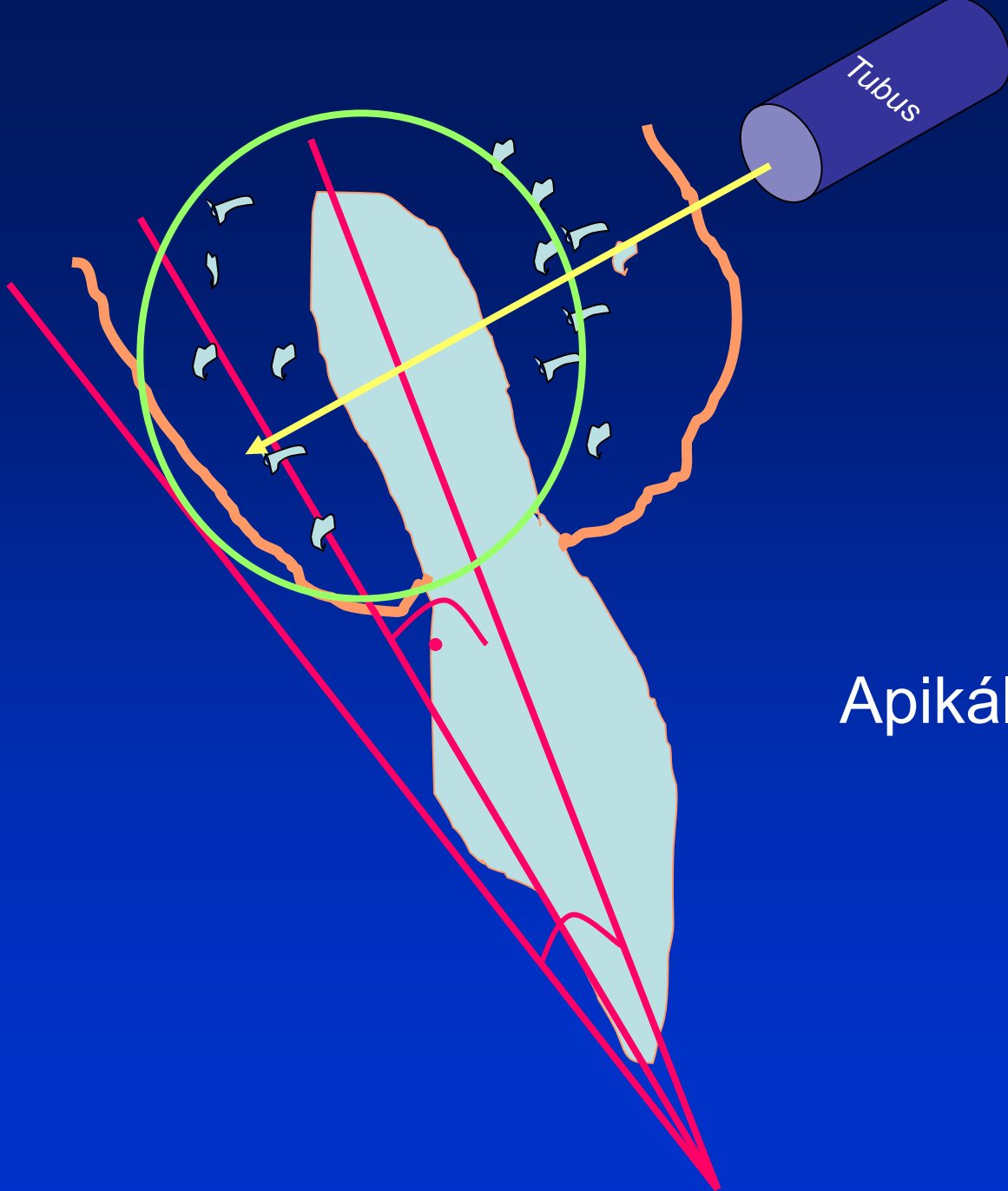

Intraoral radiography

- Apical projection: the central beam goes through the apex area
- Periodontal projection: the central beam goes through the upper third of the root
- Coronal projection: the central beam goes through the crown.

Marginální – limbální zastavení

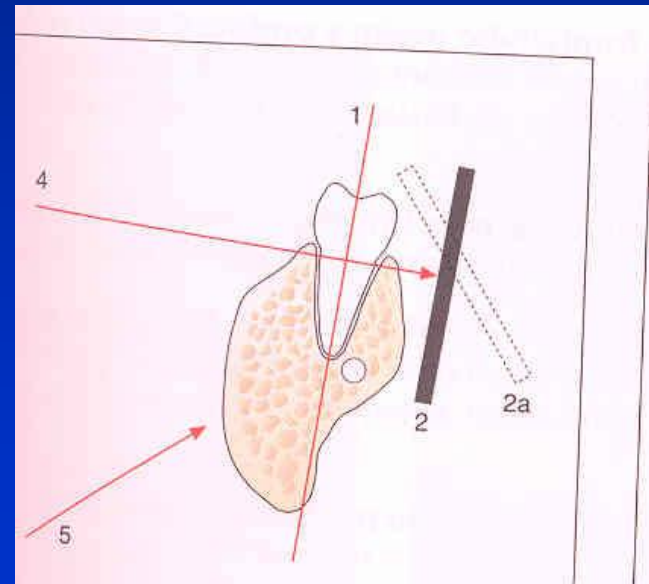
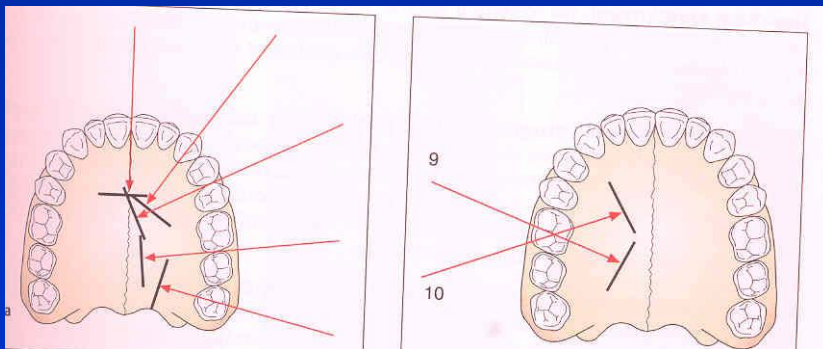

Apikální zastavení

Orthoradiální and excentrická projekce

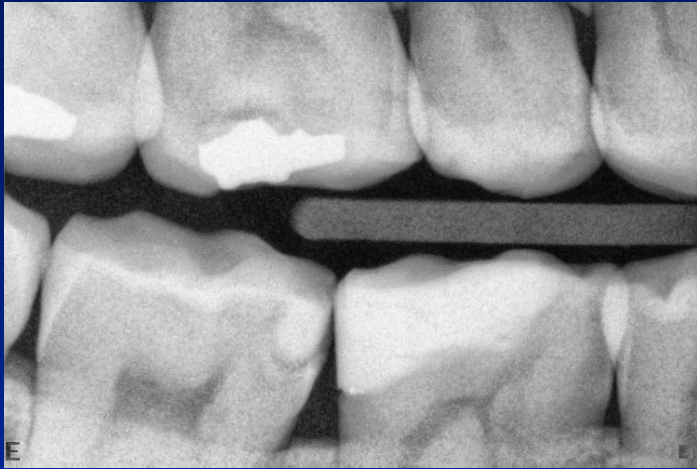
- Orthoradiální – centrální paprsek jde paralelně s interdentálními septy
- Excentrická – paprsek jde z distální nebo mesiální strany

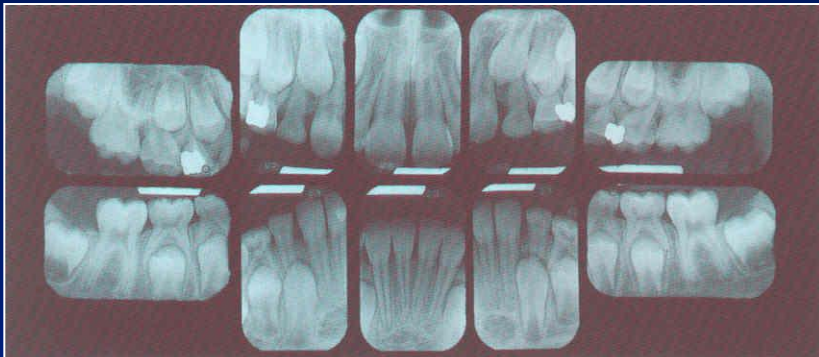

Bitewing

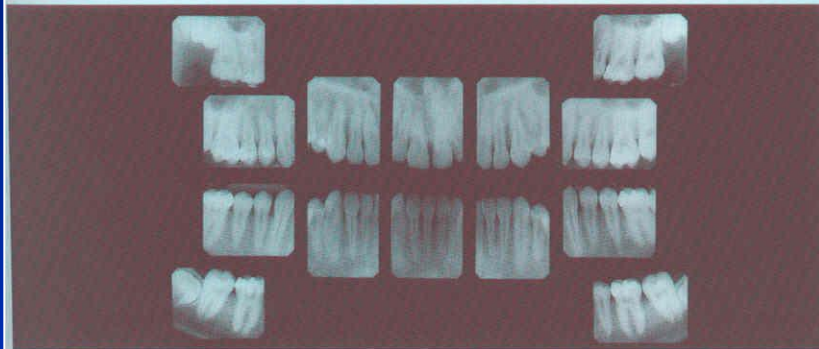

Film nebo senzor jsou ve speciálním držáku, pacient nakousne do nákusné ploténky film (senzor) je za zubní řadou. Jsou vidět zubní korunky, aproximální plochy a časná stadia zubního kazu.

58

59

- Rtg status

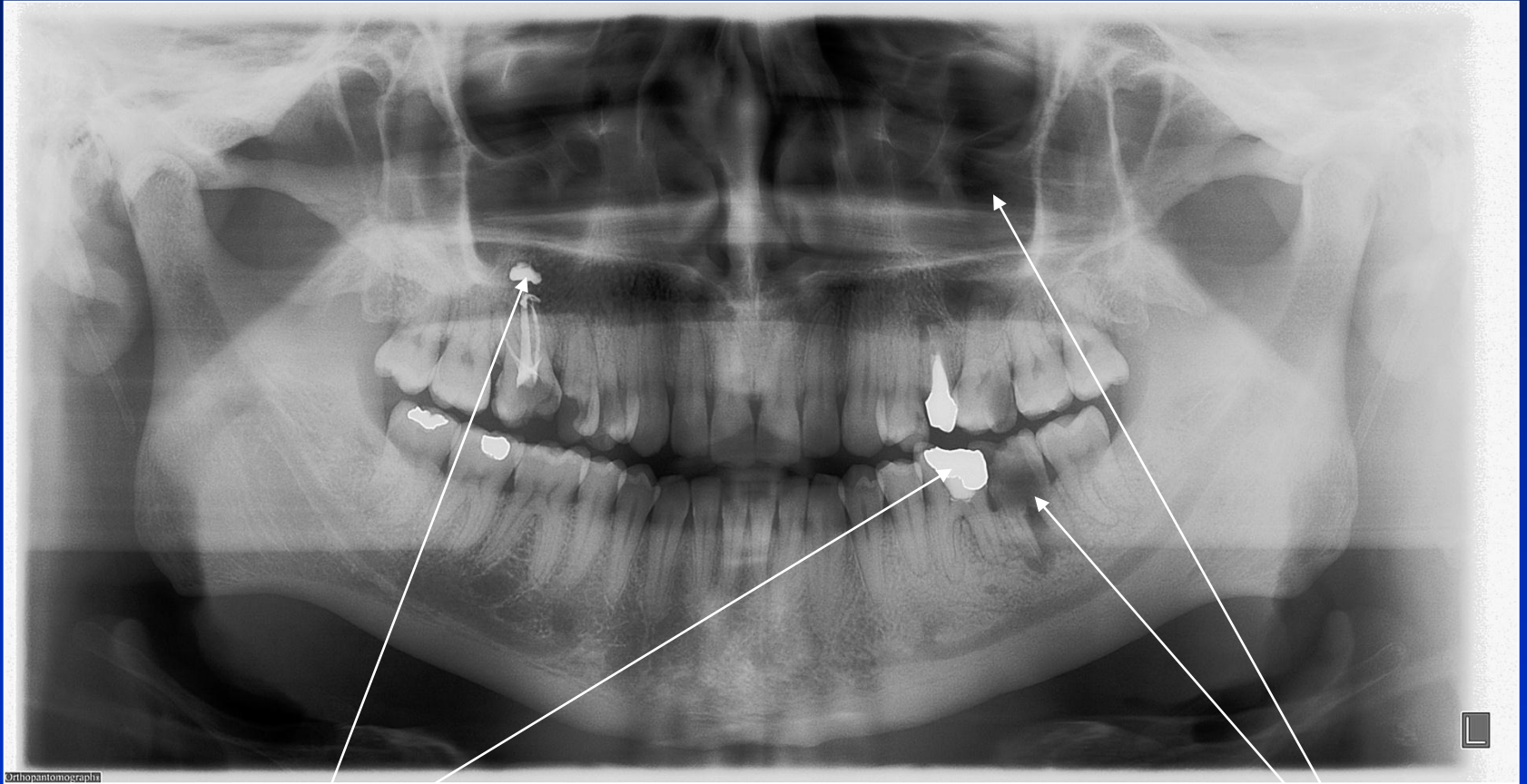
Orthopantomograph

OPG

Orthopantomograph

Orthopantomograph

radioopacity

radiolucency

